

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o prostovoljstvu obsega:

- Zakon o prostovoljstvu – ZProst (Uradni list RS, št. 10/11 z dne 18. 2. 2011),
- Popravek Zakona o prostovoljstvu – ZProst (Uradni list RS, št. 16/11 z dne 7. 3. 2011),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostovoljstvu – ZProst-A (Uradni list RS, št. 82/15 z dne 3. 11. 2015).

ZAKON O PROSTOVOLJSTVU (ZProst)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen zakona)

Ta zakon določa prostovoljstvo in njegov pomen, temeljna načela prostovoljstva, pogoje opravljanja organiziranega prostovoljstva, pravice in obveznosti prostovoljcev in prostovoljskih organizacij ter vlogo države, samoupravnih lokalnih skupnosti, prostovoljskih in nepridobitnih organizacij, ki delujejo na področju prostovoljstva, pri spremljanju ter spodbujanju in razvoju organiziranega prostovoljstva.

2. člen (opredelitev in pomen prostovoljstva)

(1) Prostovoljstvo je družbeno koristna brezplačna aktivnost posameznikov, ki s svojim delom, znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin ter k razvoju solidarne, humane in enakopravne družbe.

(2) Prostovoljstvo krepi medsebojno solidarnost ljudi, spodbuja razvoj človeških zmožnosti in vseživljenjskega učenja, zagotavlja družbeno povezanost in sodelovanje pri reševanju problemov posameznikov in družbe.

3. člen (spodbujanje organiziranega prostovoljstva)

S tem zakonom se vzpostavljajo pogoji za zagotavljanje enakopravnosti, varnosti in preglednosti delovanja vseh posameznikov in organizacij, ki so vključeni v organizirano prostovoljstvo in določajo ukrepi za spodbujanje in razvoj organiziranega prostovoljstva kot pomembne družbene vrednote.

4. člen (subsidiarna uporaba zakona)

Ta zakon se ne uporablja za posamezne pravice in obveznosti prostovoljskih organizacij in prostovoljcev, ki so s posebnim zakonom drugače urejene.

II. OPREDELITEV POJMOV

5. člen (prostovoljsko delo)

(1) Prostovoljsko delo je delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase, opravlja v dobro drugih ali v splošno korist.

- (2) Za prostovoljsko delo se ne šteje brezplačno opravljanje dela:
- za katero je pogoj ali se prejme plačilo, druga premoženjska korist, oprostitev materialne obveznosti ali nagrada,
 - za katero je glede na naravo dela potrebno skleniti pogodbo o zaposlitvi,
 - če obveznost opravljanja temelji na pravnem poslu, ki ga ne določa ta zakon, ali pa ga je ena oseba dolžna izvajati za drugo fizično ali pravno osebo na temelju zakona ali drugega predpisa ali na podlagi sodne odločbe,
 - ki je običajno v sorodstvenih ali prijateljskih odnosih,
 - z namenom strokovnega usposabljanja brez sklenitve pogodbe o zaposlitvi (volontersko pripravništvo) v skladu zakonom, ki ureja delovna razmerja ali drugim zakonom.

6. člen (prostovoljec ali prostovoljka)

(1) Posameznik, ki opravlja prostovoljsko delo, je prostovoljec ali prostovoljka (v nadaljnjem besedilu: prostovoljec).

(2) Prostovoljec je lahko vsakdo, razen v primerih, ki jih določa ta zakon.

7. člen (organizirano prostovoljstvo)

(1) Organizirano prostovoljstvo je prostovoljsko delo, ki se skladno z določbami tega zakona opravlja v okviru prostovoljskih organizacij, kot jih opredeljuje prvi odstavek 9. člena tega zakona in ga posameznik izvaja redno in najmanj 24 ur letno.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko na podlagi posebnih prostovoljskih programov, ki pomenijo dopolnitev rednega programa javne službe, organizirano prostovoljstvo izvaja tudi v osebah javnega prava ali osebah zasebnega prava, ki so za opravljanje storitev javne službe pridobile koncesijo, in katerih delovanje je z drugim zakonom opredeljeno kot nepridobitno. Posebni prostovoljski programi lahko pomenijo le dopolnitev redne dejavnosti izvajalca javne službe in ne smejo posegati vanjo in v njene obveznosti, določene z drugim predpisom ali koncesijsko pogodbo. Posebni prostovoljski programi se določijo z notranjim aktom izvajalca javne službe.

8. člen (prostovoljska služba)

Prostovoljska služba je organizirano prostovoljstvo, ki ga prostovoljec opravlja v obsegu najmanj 20 ur tedensko in v časovnem obdobju, ki traja najmanj šest mesecev brez presledka.

9. člen (prostovoljske organizacije in organizacije s prostovoljskim programom)

(1) Prostovoljske organizacije po tem zakonu so pravne osebe zasebnega prava, vpisane v vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom iz 38. člena tega zakona, katerih delovanje je z zakonom opredeljeno kot nepridobitno in katerih osnovna dejavnost ni v nasprotju z opredelitvijo prostovoljstva določenega v 2. členu tega zakona in ki zagotavljajo in usposablajo prostovoljce za prostovoljsko delo ali v katerih se prostovoljsko delo izvaja v dobro drugih ali v splošno korist.

(2) Organizacije s prostovoljskim programom po tem zakonu so osebe javnega prava ali zasebnega prava, ki so za opravljanje storitev javne službe pridobile koncesijo, in katerih delovanje je z drugim zakonom opredeljeno kot nepridobitno, v katerih se prostovoljsko delo izvaja na podlagi drugega odstavka 7. člena tega zakona in so vpisane v vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom iz 38. člena tega zakona.

(3) Prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom ne morejo biti politične stranke, sindikalne organizacije, združenja delodajalcev, poklicna in strokovna združenja ter registrirane cerkve in druge verske skupnosti.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka so lahko prostovoljske organizacije tudi strokovna združenja ter sestavni deli registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti, ki imajo pravno osebnost na podlagi zakona, ki ureja versko svobodo ali zakona, ki ureja društva in imajo, na podlagi zakona, ki ureja humanitarne organizacije, status humanitarne organizacije ter izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka tega člena.

III. NAČELA

10. člen (prepoved diskriminacije)

(1) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom osebo, ki želi opravljati prostovoljsko delo, pri sprejemu in med izvajanjem prostovoljskega dela ne sme postavljati v neenakopraven položaj glede na osebne okoliščine, kot na primer spol, narodnosti, raso ali etnično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost, starost, spolno usmerjenost ali drugo osebno okoliščino.

(2) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom in prostovoljec morata v razmerju do posameznikov, ki jim je prostovoljsko delo namenjeno, postopati po načelu enakih možnosti za vse, ne glede na osebne okoliščine, kot na primer spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, vero, ali prepričanje, invalidnost, starost, spolno usmerjenost ali drugo osebno okoliščino.

(3) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom usmerja prostovoljce v prostovoljsko delo skladno s svojimi cilji in dejavnostjo, potrebami uporabnikov prostovoljskega dela, željami prostovoljca ter naravo in zahtevnostjo prostovoljskega dela.

(4) Različno obravnavanje, temelječe na kateri od osebnih okoliščin iz prvega in drugega odstavka tega člena, ne pomeni diskriminacije, če se izvršuje zaradi zagotavljanja načela enakega obravnavanja.

11. člen **(načelo varstva uporabnikov prostovoljskega dela)**

(1) Prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom morajo pri izbiri, usposabljanju in usmerjanju prostovoljcev v prostovoljsko delo z osebami s posebnimi potrebami in drugimi ranljivimi skupinami, kot so invalidi, osebe z motnjami v razvoju, starejše in nemočne osebe, osebe mlajše od 15 let, bolniki ter osebe, ki jim je bila delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost, zagotoviti, da prostovoljci imajo ali predhodno pridobijo posebna znanja, izkušnje in sposobnosti za prostovoljsko delo z navedenimi skupinami ljudi in drugimi osebami, ki se v skladu s predpisi štejejo za osebe s posebnimi potrebami ali ranljive skupine prebivalstva.

- (2) Prostovoljskega dela iz prejšnjega odstavka ne smejo opravljati osebe:
- ki jim je bil izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja ali prepovedi opravljanja poklica, dejavnosti ali dolžnosti, ki je v zvezi s področjem opravljanja prostovoljskega dela ali
 - zoper katere je bil uveden kazenski postopek ali so bile pravnomočno obsojene za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ali premoženje.

12. člen **(načelo prepovedi izkoriščanja prostovoljcev)**

(1) Prepovedano je izkoriščanje ali zloraba prostovoljcev.

(2) Zloraba ali izkoriščanje prostovoljca je vsaka uporaba prostovoljskega dela z namenom pridobivanja ali povečanja premoženjske koristi.

13. člen **(načelo varstva otrok, mladoletnih oseb in oseb, ki jim je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost)**

(1) Otroci do dopolnjenega 15. leta lahko opravljajo samo tisto prostovoljsko delo, ki prispeva k njihovi vzgoji in osebnostnemu razvoju ter ne ogroža njihovega zdravja, razvoja ali jih ovira pri izpolnjevanju šolskih obveznosti in samo pod vodstvom mentorja ali mentorice (v nadaljnjem besedilu: mentor).

(2) Mladoletne osebe in osebe, ki jim je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost lahko opravljajo samo tisto prostovoljsko delo, ki je primerno njihovi starosti in psihofizičnim zmožnostim in samo pod nadzorom mentorja.

14. člen **(načelo nezdržljivosti in brezplačnosti prostovoljstva)**

Prostovoljskega dela ni mogoče opravljati na delih in nalogah, za katere ima posameznik pri isti organizaciji sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

15. člen

(načelo nadvarnosti prostovoljskega dela)

(1) Prostovoljci, ki so napoteni na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela v tujino, imajo vse pravice in obveznosti določene s tem zakonom in prevzetimi mednarodnimi obveznostmi.

(2) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom, ki organizira izvajanje prostovoljstva v tujini, je prostovoljcem iz prejšnjega odstavka dolžna zagotoviti pravice in obveznosti določene s tem zakonom.

(3) Tujci in osebe, ki jim je bila na podlagi posebnega zakona priznana pravica do mednarodne zaščite, lahko opravljajo prostovoljsko delo v Republiki Sloveniji v skladu zakonom in drugimi predpisi, ki urejajo položaj tujcev v Republiki Sloveniji, in s prevzetimi mednarodnimi obveznostmi.

IV. POGOJI OPRAVLJANJA ORGANIZIRANEGA PROSTOVOLJSKEGA DELA

16. člen

(dogovor o organiziranem prostovoljskem delu)

(1) Organizirano prostovoljsko delo (v nadaljnjem besedilu: prostovoljsko delo) se opravlja na podlagi sklenjenega dogovora, s katerim prostovoljec in prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom dogovorita medsebojne pravice in obveznosti ter morebitne druge posebnosti, ki jih je potrebno dogovoriti za konkretno prostovoljsko delo.

(2) K sklenitvi dogovora iz prejšnjega odstavka lahko pristopijo tudi druge pogodbenne stranke, ki imajo zaradi varstva svojih pravic ali obveznosti interes za konkretno obliko prostovoljskega dela.

17. člen

(obličnost dogovora o prostovoljskem delu)

(1) Dogovor o prostovoljskem delu je lahko sklenjen pisno ali ustno.

(2) Sklenitev dogovora v pisni obliki je obvezna:

- če to zahteva prostovoljec, njegov zakoniti zastopnik ali skrbnik ali prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom,
- v primerih napotitve prostovoljca na prostovoljsko delo v tujino,
- v primerih opravljanja prostovoljske službe,
- v primerih prostovoljskega dela oseb iz 13. člena tega zakona.

18. člen

(vsebina dogovora o prostovoljskem delu)

(1) Bistvene sestavine dogovora o prostovoljskem delu so:

- določitev kraja in časa trajanja prostovoljskega dela, če gre za prostovoljsko delo v tujini pa tudi podatki o nastanitvi ter načinu zagotavljanja drugih pogojev za opravljanje prostovoljskega dela,
- opis prostovoljskega dela,
- določitev usposabljanja za prostovoljsko delo in mentorstva,

- določitev načina zagotavljanja varnosti prostovoljca, če se to delo opravlja v okoliščinah, ki bi lahko ogrozile njegovo varnost, življenje ali zdravje,
- določitev upravičenih stroškov vezanih na opravljanje prostovoljskega dela in njihove povrnitve prostovoljcu in
- določitev načina prenehanja in odpovedi dogovora.

(2) Bistvena sestavina dogovora o prostovoljskem delu je tudi izjava prostovoljca, da na njegovi strani ne obstajajo zdravstvene ali druge okoliščine, ki bi mu onemogočale ali bistveno oteževale izpolnjevanje obveznosti ali bi lahko ogrozile njegovo zdravje ali življenje in zdravje oseb, s katerim med opravljanjem prostovoljskega dela prihaja v stik.

(3) Obvezna sestavina dogovora s prostovoljcem, ki opravlja prostovoljsko delo z osebami s posebnimi potrebami in drugimi ranljivimi skupinami, je izjava prostovoljca, da pri njem niso podane okoliščine iz drugega odstavka 11. člena tega zakona. Prostovoljska organizacija lahko od prostovoljca zahteva tudi predložitev potrdila iz kazenske ali druge ustrezne uradne evidence, ki to dokazuje.

(4) Če se sklepa dogovor o prostovoljskem delu z osebo, ki ji je v celoti odvzeta poslovna sposobnost ali z otrokom do dopolnjenega 15. leta, sklene dogovor v njenem imenu skrbnik ali zakoniti zastopnik.

(5) Če se sklepa dogovor o prostovoljskem delu z mladoletno osebo ali osebo, ki ji je delno odvzeta poslovna sposobnost, je dogovor veljaven, ko k njemu da soglasje zakoniti zastopnik ali skrbnik, v skladu s predpisi, ki urejajo poslovno sposobnost navedenih oseb.

19. člen **(uporaba zakona, ki ureja obligacijska razmerja)**

Za razmerja iz dogovora o prostovoljskem delu in razmerja, ki iz dogovora izhajajo in ki s tem zakonom niso urejena, velja zakon, ki ureja obligacijska razmerja.

20. člen **(omejitev pogodbene svobode dogovora o prostovoljskem delu)**

(1) Pri sklenitvi dogovora o prostovoljskem delu morajo prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom upoštevati omejitve glede največje tedenske delovne obremenitve ter dnevnega in tedenskega počitka, ter varstva počitka otrok, mlajših od 15 let, kot to določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

(2) Omejitve iz prejšnjega odstavka ne veljajo, če se prostovoljsko delo izvaja v obliki sobivanja z osebami, ki jim je prostovoljsko delo namenjeno in ima prostovoljec pravico in možnost, da soodloča o razporejanju dela.

(3) Dogovor sklenjen v nasprotju z določbami prejšnjih dveh odstavkov je ničen.

21. člen **(prenehanje veljavnosti dogovora o prostovoljskem delu)**

Dogovor o prostovoljskem delu preneha veljati:

- s potekom časa, za katerega je bil sklenjen,
- sporazumno ali z odpovedjo ene od strank,
- z dnem dokončnosti odločbe o omejitvi ali odvzemu poslovne sposobnosti prostovoljca, če dogovorjeno prostovoljsko delo presega obseg poslovne sposobnosti prostovoljca ali

- če zakoniti zastopnik ali pristojni center za socialno delo ne poda pisnega soglasja za nadaljevanje prostovoljskega dela,
- z dnem nastopa okoliščin iz drugega odstavka 11. člena tega zakona,
 - z dnem prenehanja delovanja prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom, ki nima pravnega naslednika in
 - z dnem nastopa okoliščine, ki je dogovorjena za prenehanje veljavnosti dogovora z dogovorom o prostovoljskem delu.

22. člen (črtan)

23. člen (evidenca prostovoljcev in prostovoljskega dela)

(1) Za namene spremljanja stanja in spodbujanja prostovoljstva v organizaciji, organiziranja in izvajanja prostovoljstva ter uresničevanja pravic in obveznosti prostovoljcev, prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom, prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom vodi evidenco prostovoljcev in opravljenega prostovoljskega dela tako, da za vsakega prostovoljca vzpostavi in vodi evidenco prostovoljca in opravljenega prostovoljskega dela.

(2) Evidenca prostovoljcev in opravljenega prostovoljskega dela vsebuje naslednje podatke:

- naziv in sedež prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom, osebno ime prostovoljca, datum rojstva, datum ali časovno obdobje, v katerem je prostovoljec delo opravil,
- podatek o vrsti opravljenega prostovoljskega dela,
- področje prostovoljskega dela po seznamu, določenim s predpisom na podlagi drugega odstavka 23.a člena tega zakona,
- število opravljenih prostovoljskih ur glede na kraj izvajanja prostovoljskega dela,
- število opravljenih prostovoljskih ur po vrsti in področju prostovoljskega dela in
- navedbo osebnega imena in funkcije odgovorne osebe.

(3) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom vodi evidenco v elektronski ali fizični obliki na način, da je zagotovljeno varstvo osebnih podatkov. Podatki v evidenci se hranijo deset let od zadnjega vpisa v evidenco prostovoljcev in opravljenega prostovoljskega dela. Listine, na podlagi katerih so bili podatki v evidenco vpisani, se hranijo deset let od nastanka listine.

23.a člen (vrste prostovoljskega dela)

- (1) Vrste prostovoljskega dela iz druge alineje drugega odstavka 23. člena so:
- organizacijsko delo, ki je opravljanje prostovoljskega dela vodenja projektov in programov, njihova organizacija ali organizacija dela projekta ali programa in opravljanje mentorstva prostovoljcem;
 - vsebinsko delo, ki je opravljanje prostovoljskega dela, za izvajanje katerega so potrebna posebna znanja in veščine ali pa gre za osnovno prostovoljsko delo posameznega programa ali projekta. Posebna znanja in veščine so znanja in veščine, ki jih prostovoljec pridobi v vzgojno izobraževalnem sistemu ali na usposabljanju prostovoljske organizacije;

- drugo delo, ki je opravljanje prostovoljskega dela kot pomožnega dela ali dela za podporo prostovoljskemu programu ali projektu ali dela za opravljanje katerega ni potrebno posebno usposabljanje.

(2) Seznam področij prostovoljskega dela in podrobnejšo ureditev evidence opravljenega prostovoljskega dela po prostovoljcih iz prvega odstavka prejšnjega člena predpiše minister oziroma ministrica, pristojna za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: minister).

24. člen (potrdilo)

(1) Ne glede na obliko dogovora je prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom na zahtevo prostovoljca dolžna izdati prostovoljcu potrdilo o opravljenem prostovoljskem delu.

(2) Potrdilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati naziv in sedež prostovoljske organizacije, osebno ime, rojstne podatke in naslov stalnega ali začasnega prebivališča prostovoljca, podatke o trajanju in količini opravljanega prostovoljskega dela, kratek opis prostovoljskega dela. Če prostovoljec to želi, potrdilo vsebuje tudi navedbo morebitnih spretnosti in znanj, ki jih je prostovoljec pridobil z usposabljanjem za prostovoljsko delo ali mentorstvom ali s prostovoljskim delom.

(3) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati podpis pooblaščenice osebe prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom.

(4) Sklenitev ustnega dogovora o prostovoljskem delu se lahko dokazuje tudi s potrdilom iz prvega odstavka tega člena.

(5) Državljanom Republike Slovenije, ki opravljajo prostovoljsko delo v tujini, mora izdati potrdilo o opravljenem prostovoljskem delu prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je prostovoljsko delo v tujini organizirala ali soorganizirala.

V. PRAVICE IN OBVEZNOSTI PROSTOVOLJCEV IN PROSTOVOLJSKIH ORGANIZACIJ V OKVIRU ORGANIZIRANEGA PROSTOVOLJSTVA

25. člen (pravice prostovoljca)

Prostovoljec ima pravico do:

- predhodne seznanitve z organizacijo, vsebino in pogoji prostovoljskega dela ter s pravicami in obveznostmi, ki mu kot prostovoljcu pripadajo po zakonu, oziroma na podlagi splošnih aktov prostovoljske organizacije,
- potrdila o opravljenem prostovoljskem delu,
- seznanitve z etičnimi pravili organizacije in drugimi etičnimi pravili, ki so pomembna za posamezne oblike prostovoljskega dela,
- ustreznega usposabljanja za prostovoljsko delo in drugega usposabljanja v zvezi s prostovoljskim delom,
- mentorja, ki mu med trajanjem prostovoljskega dela nudi strokovno pomoč in podporo,
- zagotovitev varnosti v času usposabljanja za prostovoljsko delo in v času opravljanja prostovoljskega dela, če se usposabljanje ali to delo opravlja v okoliščinah, ki bi lahko ogrozile varnost, življenje ali zdravje prostovoljca,

- sodelovanja pri odločanju v zadevah, ki vplivajo na prostovoljsko delo,
- odklonitve dela, ki se mu zdi moralno nesprejemljivo ali je v nasprotju z določbami tega ali drugih zakonov,
- povrnitve dogovorjenih stroškov, ki jih je imel v zvezi z opravljanjem prostovoljskega dela,
- vložitev zahteve za izpolnitev obveznosti ali prenehanja kršitve pravic na organ upravljanja prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom in
- varstva osebnih podatkov v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

26. člen **(obravnavanje zahteve prostovoljca)**

(1) Prostovoljec lahko zahtevo iz desete alineje prvega odstavka prejšnjega člena vložijo v roku 30 dni od dneva kršitve pravic ali neizpolnitve obveznosti.

(2) Pristojni organ prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom mora odločiti o zahtevi prostovoljca v 30 dneh od prejema zahteve, kršitev odpraviti oziroma obveznost izpolniti.

(3) Prostovoljec ima pravico organu iz prejšnjega odstavka tudi osebno predstaviti okoliščine, zaradi katerih meni, da so bile kršene njegove pravice.

(4) V primeru, da obveznost iz drugega odstavka tega člena v danem roku ni izpolnjena oziroma kršitev ni odpravljena lahko prostovoljec uveljavi sodno varstvo pred pristojnim sodiščem splošne pristojnosti.

27. člen **(zavarovanje za primer brezposelnosti)**

(1) Prostovoljcu s statusom brezposelne osebe zaradi opravljanja prostovoljskega dela ne prenehajo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, ki so mu bile priznane v skladu z zakonom, ki ureja trg dela.

(2) Prostovoljec iz prejšnjega odstavka mora o opravljanju prostovoljskega dela v skladu s tem zakonom pisno obvestiti pristojni Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, ki to okoliščino upošteva pri izpolnjevanju obveznosti prostovoljca po zakonu, ki ureja trg dela.

28. člen **(obveznosti prostovoljca)**

- (1) Obveznosti prostovoljca so:
- izpolnjevanje obveznosti prevzetih s sklenjenim dogovorom o prostovoljskem delu,
 - usposabljanje za prostovoljsko delo ali drugo usposabljanje v zvezi z njim, če je obveznost dogovorjena s sklenjenim dogovorom o prostovoljskem delu,
 - skrbno opravljanje prostovoljskega dela, v skladu s strokovnimi standardi in etičnimi pravili ter prejetimi navodili prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom, ki prostovoljsko delo organizira,
 - spoštovanje pravil delovanja prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom,
 - varovanje zaupnih podatkov prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom in osebnih podatkov, s katerimi se je seznanil ob opravljanju prostovoljskega dela ter
 - poročanje o opravljenem prostovoljskem delu.

(2) Ne glede na določbo tretje alineje prejšnjega odstavka ima prostovoljec pravico odkloniti navodila za delo prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom, če bi bilo opravljanje prostovoljskega dela v skladu z navodili nevarno za življenje ali zdravje prostovoljca ali drugih oseb ali v neskladju z veljavnimi predpisi. Prostovoljsko delo lahko odkloni tudi, če meni, da bi bilo delo za njega moralno ali etično nesprejemljivo ali v nasprotju s sklenjenim dogovorom o prostovoljskem delu.

(3) Če bi upoštevanje navodil za delo prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom, ki prostovoljsko delo organizira, lahko povzročilo škodo prostovoljcu, uporabnikom prostovoljskega dela ali tretjim osebam, je obveznost prostovoljca prostovoljsko organizacijo ali organizacijo s prostovoljskim programom na to pisno opozoriti. V nujnih primerih je izjemoma opozorilo lahko tudi ustno.

29. člen **(obveznosti prostovoljske organizacije)**

(1) Obveznosti prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom so:

- spoštovanje in zagotavljanje pravic prostovoljca iz 25. člena tega zakona,
- izvrševanje obveznosti do prostovoljca prevzetih s sklenjenim dogovorom o prostovoljskem delu,
- zagotavljanje pogojev za spoštovanje pravic prostovoljca,
- izdajanje pisnih potrdil o prostovoljskem delu z vsebino, kot je določena v 24. členu tega zakona,
- zagotavljanje materialnih pogojev in sredstev za izvajanje prostovoljskega dela,
- zagotavljanje povračil dogovorjenih stroškov prostovoljcu,
- zagotavljanje spoštovanja varstva osebnih podatkov in pravice do zasebnosti prostovoljca,
- zagotavljanje drugih pogojev in pravic določenih s tem zakonom in
- vodenje evidence prostovoljcev in opravljenega prostovoljskega dela iz 23. člena tega zakona.

(2) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom mora nezgodno zavarovati prostovoljca za čas opravljanja prostovoljskega dela, če se prostovoljsko delo opravlja v pogojih, ki pomenijo nevarnost za zdravje ali življenje prostovoljca, ali če je tako dogovorjeno z dogovorom o prostovoljskem delu.

30. člen **(odgovornost za nastalo škodo)**

(1) Za škodo, ki jo povzroči prostovoljec uporabniku prostovoljskega dela ali tretji osebi pri opravljanju prostovoljskega dela ali v zvezi z njim, odgovarja prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom ali druga nepridobitna organizacija, v interesu katere je prostovoljec na podlagi sklenjenega dogovora iz 16. člena tega zakona delal takrat, ko je bila škoda povzročena, razen če dokaže, da je prostovoljec v danih okoliščinah ravnal pravilno.

(2) Če se dokaže, da je bila škoda povzročena namerno ali zaradi hude malomarnosti prostovoljca, ima prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom, ki je škodo poravnala v skladu s prejšnjim odstavkom, pravico do regresnega zahtevka za poplačilo celotne izplačane odškodnine.

(3) Oškodovanec ima pravico zahtevati povrnitev škode tudi neposredno od prostovoljca, če je ta škodo povzročil namenoma.

(4) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom lahko zavaruje svojo odgovornost za ravnanje prostovoljcev do tretjih oseb.

31. člen (povračilo stroškov)

(1) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom mora prostovoljcu povrniti stroške, ki so nastali zaradi ali v zvezi z izvajanjem prostovoljskega dela, če je z dogovorom o prostovoljskem delu tako dogovorjeno.

(2) Stroški iz prejšnjega odstavka so:

- potni stroški, stroški prehrane in nastanitve,
- stroški prevoza in drugi stroški povezani s potjo in bivanjem v tujini, če gre za prostovoljsko delo v tujini,
- nadomestilo za uporabo lastnih sredstev, če gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega prostovoljskega dela in so kot taka določena v predpisih, ki urejajo delovna razmerja, ali v posebnih predpisih in internih aktih prostovoljske organizacije ali organizacije s prostovoljskim programom.

(3) Potne stroške, stroške prehrane in nastanitve, stroške prevoza in druge stroške povezane s potjo ter stroške povezane z bivanjem v tujini, organizacija prostovoljcu povrne v skladu s predpisi, ki urejajo povračila teh stroškov v delovno pravnih razmerjih.

(4) Nadomestilo za upravičeno uporabo lastnih sredstev se obračuna po dejanskih stroških, če so ti izkazani z dokazili ali v pavšalnem znesku. Pavšalni znesek nadomestila se določi na podlagi izračuna realnih stroškov, vendar na letni ravni ne sme presegati 20% višine povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za januar preteklega koledarskega leta.

(5) Tujcu ali tujki (v nadaljnjem besedilu: tujec), ki je bil v Republiko Slovenijo napoten na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela, mora prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom izplačati tudi nadomestilo za osebne stroške, če je bilo s tujo prostovoljsko organizacijo, ki je tujca v Republiko Slovenijo napotila, tako dogovorjeno in če je slednja za tako izplačilo zagotovila potrebna sredstva ali če je tako izplačilo predvideno z evropskim ali mednarodnim programom, ki poteka na podlagi mednarodne pogodbe, ki jo je sklenila, ali k njej pristopila Republika Slovenija. Višina izplačila takega nadomestila ne sme presegati višine, ki jo za namen tedenskega ali mesečnega izplačila določa tak dogovor ali program. Nadomestilo za osebne stroške mu lahko organizacija izplača tedensko, mesečno ali v enkratnem znesku.

32. člen (usposabljanje prostovoljca)

(1) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom zagotavlja usposabljanje prostovoljca za prostovoljsko delo, če je to potrebno zaradi narave prostovoljskega dela ali če prostovoljec izrazi potrebo po usposabljanju.

(2) Usposabljanje prostovoljca obsega:

- teoretično in praktično seznanitev prostovoljca z vsebino in načinom opravljanja prostovoljskega dela,

- seznanitev prostovoljca s prostovoljsko organizacijo ali organizacijo s prostovoljskim programom, njenim delovanjem in njenimi splošnimi akti ter z etičnim kodeksom organizacije in
- seznanitev prostovoljca z njegovimi pravicami in obveznostmi v zvezi z opravljanjem prostovoljskega dela.

33. člen (mentorstvo)

(1) Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom zagotavlja mentorstvo, če je to potrebno zaradi narave prostovoljskega dela, ali če prostovoljec izrazi potrebo po mentorstvu in skrbi za usposabljanje mentorjev prostovoljskega dela.

(2) Mentorstvo obsega organizacijo prostovoljskega dela in podporo prostovoljcu pri opravljanju prostovoljskega dela v skrbi za kakovostno izvajanje prostovoljskega dela. Mentorstvo se lahko izvaja tudi kot oblika prostovoljskega dela.

(3) Mentor je lahko pravilno sposobna polnoletna oseba, ki po prostovoljskih ali delovnih izkušnjah presega izkušnje oseb, ki se želijo vključiti v prostovoljsko delo.

34. člen (nagrada za izjemne dosežke)

Prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom lahko prostovoljcu podeli letno nagrado za izjemne dosežke, če ima v splošnem aktu vnaprej določena merila, ki opredeljujejo izjemne dosežke, ter postopek in kriterije za izbor.

VI. SPODBUJANJE RAZVOJA IN SPREMLJANJE ORGANIZIRANEGA PROSTOVOLJSTVA

35. člen (trajnostni razvoj)

Prostovoljstvo se kot družbeno vrednoto vključuje v vzgojno izobraževalni sistem na podlagi meril in kriterijev, ki jih določajo predpisi na področju vzgoje in izobraževanja.

36. člen (strategija razvoja prostovoljstva)

(1) Z namenom spodbujanja prostovoljstva Vlada Republike Slovenije sprejme odlok, v katerem določi strategijo razvoja prostovoljskega dela (v nadaljnjem besedilu: strategija).

(2) Strategija določa temeljne politike in ukrepe spodbujanja prostovoljskega dela.

(3) Strategija se določi za obdobje petih let.

(4) Strategijo pripravi ministrstvo, pristojno za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), v sodelovanju z delovnim telesom iz petega odstavka tega člena.

(5) Za spremljanje izvajanja strategije ter razvoja prostovoljstva Vlada Republike Slovenije imenuje stalno delovno telo, sestavljeno iz predstavnikov ministrstev in predlaganih predstavnikov prostovoljskih organizacij.

37. člen (spodbujanje prostovoljstva)

(1) Na podlagi strategije ministrstva in drugi organi državne uprave načrtujejo in izvajajo ukrepe za spodbujanje in razvoj prostovoljstva. Pri načrtovanju ukrepov morajo sodelovati s prostovoljskimi organizacijami.

(2) Pri dodeljevanju sredstev iz državnega proračuna na delovnih področjih, na katerih delujejo tudi prostovoljske organizacije, je izvajanju projektov in programov prostovoljskih organizacij, ki vključujejo prostovoljsko delo ali pa so namenjeni razvoju prostovoljstva, namenjenih najmanj 10% razpisanih sredstev javnega razpisa.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, se sredstva lahko dodelijo subjektom, ki niso prostovoljske organizacije, če na javni razpis ni bilo predloženo zadostno število vlog prostovoljskih organizacij in bi zato sredstva ostala neporabljena.

(4) Samoupravne lokalne skupnosti na način in v okviru namena kot je določeno v prvem in drugem odstavku tega člena, lahko določijo projekte in programe ter zagotovijo sredstva za njihovo izvajanje.

(5) Če se za pridobitev sredstev na javnih razpisih zahteva zagotovitev lastnega deleža sofinanciranja, organi, ki dodeljujejo sredstva državnega proračuna ali proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, če zakon ne določa drugače, prostovoljsko delo upoštevajo kot lastni materialni vložek prostovoljskih organizacij. Višina lastnega materialnega vložka se določi na podlagi evidentiranega dela in ocenjene vrednosti ure prostovoljskega dela, določene s predpisom iz sedmega odstavka 41. člena tega zakona.

(6) Pri dodeljevanju sredstev iz državnega proračuna se pri izvajanju projektov in programov prostovoljskih organizacij, ki vključujejo prostovoljsko delo, stroški vodenja, usklajevanja in mentorstva prostovoljcev priznavajo kot upravičeni stroški sofinanciranja projektov in programov.

38. člen (vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom)

(1) Za potrebe spremljanja prostovoljstva in uveljavljanje pravic in obveznosti prostovoljcev prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: pristojna organizacija), na podlagi pisne priglasitve pravnih oseb iz prvega in drugega odstavka 9. člena tega zakona, izvede vpis in vzpostavi elektronski vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom (v nadaljnjem besedilu: vpisnik). Ministrstvo in pristojna organizacija objavita seznam prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom vsak na svoji spletni strani.

(2) Vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom vsebuje naslednje podatke:

- matično številko pravne osebe,
- naziv in sedež pravne osebe,
- statusna oblika pravne osebe,

- osebne podatke zakonitega zastopnika osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča in EMŠO),
- dejavnost pravne osebe,
- datum vpisa v vpisnik,
- datum vpisa spremembe podatkov v vpisniku,
- datum izbrisa iz vpisnika,
- razlog izbrisa in
- opombe.

(3) Za namen točnosti in ažurnosti podatkov pristojna organizacija prevzema podatke o osebni imenu, naslovu stalnega in začasnega prebivališča, EMŠO zakonitega zastopnika ter dejavnosti pravne osebe iz Poslovnega registra Slovenije. Če se v Poslovnem registru Slovenije spremenijo podatki iz prve do pete alineje prejšnjega odstavka, se te spremembe z uporabo matične številke pravne osebe avtomatično prevzamejo v vpisnik na podlagi povezanosti s Poslovnim registrom Slovenije.

(4) O zavrnitvi priglasitve iz prvega odstavka tega člena in izbrisu prostovoljske organizacije iz vpisnika prostovoljskih organizacij iz razlogov, navedenih v prvem odstavku 40. člena tega zakona, odloča ministrstvo.

(5) Pravne osebe, v katerih se prostovoljsko delo izvaja skladno z drugim odstavkom 7. člena tega zakona, se morajo pisno prijaviti v vpisnik v roku 30 dni po sprejetju posebnega prostovoljskega programa.

39. člen **(priglasitev v vpisnik)**

- (1) Pisna priglasitev vsebuje naslednje podatke:
- matično številko pravne osebe,
 - naziv in sedež pravne osebe,
 - statusna oblika pravne osebe,
 - osebne podatke zakonitega zastopnika (osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča in EMŠO),
 - dejavnost pravne osebe,
 - izjavo, da je njeno delovanje z zakonom opredeljeno kot nepridobitno in da njena osnovna dejavnost ni v nasprotju z opredelitvijo prostovoljstva določeno v 2. členu tega zakona ter, da zagotavlja in usposablja prostovoljce za prostovoljsko delo ali da se v okviru njene dejavnosti prostovoljsko delo izvaja v splošno korist ali, da izpolnjuje pogoje iz četrtega odstavka 9. člena tega zakona,
 - izjavo, da je pravna oseba, v kateri se prostovoljsko delo opravlja na podlagi drugega odstavka 7. člena tega zakona, sprejela poseben prostovoljski program,
 - da ne gre za organizacijo iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona ter
 - datum, žig in podpis zakonitega zastopnika.

(2) Minister predpiše obrazec za priglasitev iz prejšnjega odstavka in ga objavi na spletni strani ministrstva.

40. člen **(izbris in ponovna priglasitev v vpisnik)**

- (1) Prostovoljska organizacija se izbriše iz vpisnika, če:
- prostovoljska organizacija to pisno zahteva,
 - pravna oseba preneha obstajati,

- prostovoljska organizacija ne predloži poročila o prostovoljstvu iz prvega odstavka 41. člena tega zakona ali
- ne izpolnjuje več pogojev za vpis v vpisnik.

(2) Pravnim osebam, ki so bile izbrisane iz razloga iz tretje alineje prejšnjega odstavka, ponoven vpis v vpisnik ni dovoljen pred potekom dveh let od dneva izbrisa.

- (3) Organizacija s prostovoljskim programom se izbriše iz vpisnika, če:
- pravna oseba preneha obstajati ali
 - je prostovoljski program zaključen.

41. člen (poročila o prostovoljstvu)

(1) Prostovoljske organizacije in organizacije s prostovoljskim programom, ki so vpisane v vpisnik iz 38. člena tega zakona, enkrat letno, na enotno predpisanem obrazcu, pripravijo poročilo o prostovoljstvu, ki vsebuje naslednje podatke za preteklo koledarsko leto:

- o številu prostovoljcev po spolu in starostnih skupinah,
- o skupnem številu opravljenih prostovoljskih ur glede na kraj opravljanja prostovoljskega dela,
- o skupnem številu opravljenih prostovoljskih ur ter številu opravljenih prostovoljskih ur glede na vrste prostovoljskega dela, kot jih določa prvi odstavek 23.a člena tega zakona.

(2) Podatki iz tretje alineje prejšnjega odstavka se prikazujejo po področjih prostovoljskega dela, v skladu s seznamom, določenim s predpisom iz drugega odstavka 23.a člena tega zakona.

(3) Poročilo o prostovoljstvu se predloži pristojni organizaciji prek spletnega portala skupaj s podatki iz letnega poročila za namen državne statistike, ki jih te organizacije predložijo v skladu s predpisi, ki določajo vodenje poslovnih knjig in pripravo letnih poročil.

(4) Na podlagi poročil o prostovoljstvu pristojna organizacija zbere in obdela prejete podatke. Zbirne podatke o prostovoljskem delu v Republiki Sloveniji za preteklo koledarsko leto skupaj s seznamom prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom posreduje ministrstvu. Pristojna organizacija posreduje ministrstvu tudi vse podatke iz poročil o prostovoljstvu za vsako posamezno prostovoljsko organizacijo in organizacijo s prostovoljskim programom.

(5) Pristojna organizacija na spletni strani javno objavi poročilo o prostovoljstvu posamezne prostovoljske organizacije in organizacije s prostovoljskim programom.

(6) Ministrstvo na podlagi zbira podatkov iz četrtega odstavka tega člena pripravi skupno poročilo o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji za preteklo koledarsko leto in ga predloži Vladi Republike Slovenije v seznanitev.

(7) Poročilo iz prejšnjega odstavka vsebuje seznam prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom, podatke o opravljenem prostovoljskem delu ter ocenjeno vrednost prispevka prostovoljstva k družbeni blaginji. Skupno poročilo o prostovoljstvu se objavi na spletni strani ministrstva.

(8) Obrazec iz prvega odstavka tega člena in način prikazovanja in sporočanja podatkov iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, ocenjeno vrednost opravljenega prostovoljskega dela, glede na vrsto prostovoljskega dela iz prvega odstavka 23.a člena tega zakona, vsebino in roke za predložitev zbira podatkov iz četrtega odstavka

tega člena ter rok za predložitev skupnega poročila o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji, predpiše minister.

42. člen (državna priznanja)

(1) Prostovoljcem in prostovoljskim organizacijam se podeljuje Nagrado Republike Slovenije za prostovoljstvo (v nadaljnjem tekstu: nagrada) in Priznanje Republike Slovenije za prostovoljstvo (v nadaljnjem besedilu: priznanje) kot najvišji državni priznanji za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja.

(2) Nagrada zaslužnemu prostovoljcu se podeli za življenjsko delo, če se je s svojim prostovoljskim delom izjemno uveljavil in z njim trajno prispeval k razvoju prostovoljstva in družbeni blaginji Republike Slovenije ali za enkratni izjemen dosežek, če ima ta izjemen vpliv na področju prostovoljstva.

(3) Nagrada zaslužni prostovoljski organizaciji se podeli če je s svojim delom dosegla izjemne in trajne dosežke na področju prostovoljstva na območju Republike Slovenije v časovnem obdobju daljšem od 20 let.

(4) Priznanje se podeli za pomembne dosežke prostovoljcev in prostovoljskih organizacij v obdobju zadnjih petih let.

(5) Nagrada in priznanje se podelujeta na podlagi naslednjih meril:

- evidentirana leta prostovoljskega dela oziroma dela na področju prostovoljstva,
- število opravljenih prostovoljskih ur,
- pomen dejansko dosežene spremembe zaradi opravljanja prostovoljstva ali dela na področju prostovoljstva,
- število vključenih deležnikov,
- obseg vpliva opravljenega prostovoljskega dela prostovoljca ali opravljenega dela na področju prostovoljstva na vključevanje drugih posameznikov v prostovoljstvo in širitev ideje ter načel prostovoljstva in
- izkazan vpliv na širjenje prostovoljskega dela z vzpostavitvijo novih programov prostovoljskega dela.

(6) Kandidate za nagrado in priznanje lahko predlagajo posamezniki in pravne osebe.

43. člen (podelitev nagrade in priznanja)

(1) Vsako leto se lahko zaslužnim prostovoljcem ali prostovoljskim organizacijam podeli največ ena nagrada ter največ šest priznanj. Podeljujejo se za vsa področja prostovoljstva.

(2) O podelitvi odloča Odbor Republike Slovenije za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva iz 44. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: odbor) z najmanj dvotretjinsko večino vseh članov.

(3) Za namene odločanja o podelitvah nagrad in priznanj iz prejšnjega odstavka odbor obdeluje naslednje osebne podatke kandidatov: osebno ime, akademski naziv, če ga ima, datum in kraj rojstva, naslov stalnega prebivališča in podatke o opravljenem prostovoljskem delu in doseženih rezultatih.

- (4) Prostovoljcu se lahko podeli nagrada samo enkrat.
- (5) Prostovoljcu se lahko podeli priznanje samo enkrat.
- (6) Nagrada in priznanje se izkazujeta s finančno nagrado in posebno listino.
- (7) Nagrado in priznanje podeljuje odbor, izroči pa Predsednik Republike Slovenije.
- (8) Nagrada in priznanje se ne moreta podeliti posmrtno ali organizaciji, ki je v času postopka ocenjevanja in podeljevanja iz kateregakoli razloga prenehala obstajati ali je v postopku prenehanja.
- (9) Višino nagrade in priznanja določi na predlog odbora Vlada Republike Slovenije tako, da je razmerje med njima 3:1.
- (10) Podrobnejšo ureditev nagrade in priznanja, podrobnejši način predlaganja kandidatov, obliko in vsebino javnega poziva iz drugega odstavka 45. člena tega zakona, podrobnejša merila za podelitev nagrade in priznanja, način podelitve nagrade in priznanja, način oblikovanja strokovnih komisij iz petega odstavka 44. člena tega zakona in njihove naloge in področja njihovega dela ter vsebino ter roke za objavo poročila o delu iz drugega odstavka 45. člena tega zakona predpiše Vlada Republike Slovenije.

44. člen (odbor)

- (1) Odbor iz prejšnjega člena, ki ima devet članov, na predlog ministra imenuje Vlada Republike Slovenije. Sestavljen je tako, da člani v njem zastopajo vsa področja prostovoljskega dela.
- (2) Štiri kandidate za člane odbora predlagajo prostovoljske organizacije, enega kandidata predlaga Urad predsednika Republike Slovenije, enega kandidata predlaga ministrstvo, tri kandidate pa predlagajo ministrstva tako, da se z njihovim imenovanjem zagotovi zastopanost še manjkajočih področij prostovoljskega dela.
- (3) Člani odbora so imenovani za dobo štirih let tako, da se pri prvem imenovanju za štiri člane odbora določi mandat dveh let, za ostale pa štiri leta. Mandat članov odbora se lahko ponovi le enkrat.
- (4) Predsednika odbora in njegovega namestnika izvolijo člani izmed sebe.
- (5) Za pomoč pri izbiri kandidatov za podelitev nagrad in priznanj odbor, Vladi Republike Slovenije predlaga imenovanje posebnih strokovnih komisij za posamezna področja prostovoljskega dela, ki pripravijo strokovne ocene o posameznih predlogih.

45. člen (delo odbora in strokovnih komisij)

- (1) Delo odbora in komisij je častno in brezplačno.
- (2) Odbor zagotavlja javnost delovanja tako, da vsako leto objavi javni poziv za predlaganje kandidatov za nagrado in priznanje ter objavi sestavo imenovanih strokovnih komisij in poročilo o svojem delu.

(3) Odbor sprejme poslovnik, ki podrobneje določa način dela odbora in strokovnih komisij.

(4) Poslovnik začne veljati, ko da k njemu soglasje Vlada Republike Slovenije in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Strokovna in administrativna dela za odbor opravlja ministrstvo. Vsakoletne podatke o prejemnikih državnih priznanj iz prvega odstavka 42. člena tega zakona, ki obsegajo ime in priimek, akademski naziv, če ga ima, rojstni datum in kraj stalnega prebivališča ali naziv, matično številko in naslov sedeža prejemnika, datum in številko državnega priznanja in utemeljitev za njegovo podelitev, objavi na spletnih straneh ministrstva.

46. člen (sredstva)

Sredstva za delovanje odbora in strokovnih komisij ter sredstva za nagrado in priznanje se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenija v finančnem načrtu ministrstva.

47. člen (priznanja samoupravne lokalne skupnosti)

Svet samoupravne lokalne skupnosti lahko v okviru svoje pristojnosti s predpisi določi in uredi nagrade in priznanja samoupravne lokalne skupnosti za izjemne dosežke na področju prostovoljstva.

VII. PRISTOJNOST ZA IZVAJANJE IN NADZOR NAD IZVAJANEM ZAKONA

48. člen (pristojnost za izvajanje)

Ministrstvo spremlja stanje prostovoljstva v Republiki Sloveniji in sodeluje pri pripravi, izvajanju in vrednotenju politik, predpisov in ukrepov, ki vplivajo na delovanje prostovoljcev in prostovoljskih organizacij in skrbi za izvrševanje tega zakona.

49. člen (nadzor)

(1) Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona, razen določb iz drugega in tretjega odstavka tega člena, izvajajo inšpektorji in inšpektorice (v nadaljnjem besedilu: inšpektorji) Ministrstva za javno upravo, Inšpektorata Republike Slovenije za javno upravo.

(2) Nadzor nad izvrševanjem določb 11. člena, 13. člena in prvega odstavka 20. člena tega zakona, izvajajo inšpektorji Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Inšpektorata Republike Slovenije za delo.

(3) Nadzor nad varstvom osebnih podatkov izvaja Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije.

(4) Inšpektorat Republike Slovenije za javno upravo, Inšpektorat Republike Slovenije za delo in Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije izvršujejo pristojnosti iz prejšnjih odstavkov kot prekrškovni organi.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

50. člen

(1) Z globo od 200 do 500 eurov se za prekršek kaznuje prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom, ki ne izda potrdila o opravljenem prostovoljskem delu (prvi in peti odstavek 24. člena tega zakona) ali ga sklène brez obveznih sestavin (tretji odstavek 18. člena tega zakona).

(2) Z globo od 300 do 600 eurov se kaznuje prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka proti mladoletni osebi ali osebi, ki ji je bila delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost.

(3) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek kaznuje prostovoljska organizacija, ki pri izbiri, usposabljanju in usmerjanju prostovoljcev v prostovoljsko delo z osebami s posebnimi potrebami in drugimi ranljivimi skupinami ne zagotovi, da prostovoljci imajo ali predhodno pridobijo posebna znanja, izkušnje in sposobnosti za prostovoljsko delo z navedenimi skupinami ljudi in drugimi osebami, ki se v skladu s predpisi štejejo za osebe s posebnimi potrebami ali ranljive skupine prebivalstva (prvi odstavek 11. člena tega zakona) ali dopusti opravljanje prostovoljskega dela osebi, ki ji dela s temi skupinami ljudi ni dovoljeno opravljati (drugi odstavek 11. člena tega zakona).

(4) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba iz drugega odstavka 7. člena tega zakona, ki se ne vpiše v vpisnik skladno s petim odstavkom 38. člena tega zakona.

(5) Z globo od 400 do 800 eurov se za prekršek kaznuje prostovoljska organizacija ali organizacija s prostovoljskim programom, če otroku do dopolnjenega 15. leta ali mladoletni osebi ali osebi, ki ji je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost, ne zagotovi opravljanja prostovoljskega dela pod vodstvom mentorja ali opravljanja prostovoljskega dela primerne starosti ali psihofizičnim zmožnostim (prvi in drugi odstavek 13. člena tega zakona).

(6) Odgovorna oseba prostovoljske ali organizacije s prostovoljskim programom se kaznuje:

- z globo od 100 do 250 eurov za prekrške iz prvega in drugega odstavka tega člena,
- z globo od 500 do 1.000 eurov za prekršek iz tretjega in petega odstavka tega člena ter
- z globo od 200 do 400 eurov za prekrške iz četrtega odstavka tega člena.

Zakon o prostovoljstvu – ZProst (Uradni list RS, št. [10/11](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»IX. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

51. člen

(1) Vlada Republike Slovenije izda predpis iz devetega in desetega odstavka 43. člena tega zakona v roku štirih mesecev od dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Minister izda predpis iz sedmega odstavka 23. člena, drugega odstavka 39. člena in sedmega odstavka 41. člena tega zakona, v štirih mesecih od uveljavitve tega zakona.

52. člen

Vlada Republike Slovenije sprejme odlok iz 36. člena tega zakona v roku treh let od dneva uveljavitve tega zakona.

53. člen

(1) Člane odbora iz prvega odstavka 44. člena tega zakona Vlada Republike Slovenije imenuje v roku štirih mesecev od dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Ministrstvo skliče prvo sejo odbora v roku 30 dni od dneva imenovanja članov.

(3) Odbor na prvi seji izbere predsednika in njegovega namestnika ter sprejme poslovnik o delu iz tretjega odstavka 45. člena tega zakona.

54. člen

Pristojna organizacija za zbiranje, obdelavo in posredovanje podatkov iz prvega odstavka 38. člena in tretjega ter četrtega odstavka 41. člena tega zakona je Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

55. člen

(1) Prva poročila o prostovoljstvu in prvo skupno poročilo o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji, v skladu z določbo prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 41. člena tega zakona prostovoljske organizacije in ministrstvo pripravijo v rokih določenih s tem zakonom in predpisom iz sedmega odstavka 41. člena tega zakona v koledarskem letu, ki sledi letu uveljavitve tega zakona.

(2) Ne glede na določbo 41. člena tega zakona se za pripravo prvega poročila prostovoljskih organizacij o prostovoljstvu in prvega skupnega poročila o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji po uveljavitvi tega zakona kot obdobje poročanja šteje obdobje od dneva uveljavitve tega zakona do izteka koledarskega leta v katerem je zakon začel veljati.

56. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostovoljstvu – ZProst-A (Uradni list RS, št. [82/15](#)) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

»PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

24. člen

(1) Vlada Republike Slovenije uskladi Uredbo o nagradi in priznanjih za prostovoljstvo (Uradni list RS, št. 62/11) s tem zakonom v štirih mesecih od njegove uveljavitve.

(2) Ministrstvo, pristojno za prostovoljstvo, uskladi Pravilnik o področjih prostovoljskega dela in vpisniku (Uradni list RS, št. 48/11 in 60/11 – popr.) s tem zakonom v štirih mesecih od njegove uveljavitve.

25. člen

(1) Pristojna organizacija začne izvajati vpise v elektronski vpisnik iz prvega odstavka 38. člena zakona za pravne osebe, v katerih se prostovoljsko delo opravlja skladno z drugim odstavkom 7. člena zakona, v roku enega leta od uskladitve predpisa iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Pristojna organizacija prilagodi informacijske rešitve za poročanje o prostovoljskem delu do 31. 12. 2016.

(3) Ne glede na peti odstavek 38. člena zakona se morajo pravne osebe, v katerih se prostovoljsko delo izvaja skladno z drugim odstavkom 7. člena zakona, vpisati v vpisnik v koledarskem letu, ki sledi letu uskladitve predpisa iz drugega odstavka prejšnjega člena.

26. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.